TÜRKİYE'DE GÖRSEL İŞİTSEL VE SAHNE SANATLARI ALANINDA ÇALIŞANLARIN SANSÜR ALGISI ANKETİ SONUÇ RAPORU: 2020 YILI ÖRNEĞİ

Hazırlayan: Emre YETİM

Oyuncular Sendikası & Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği ÇASOD

İstanbul – Şubat 2021

Oyuncular Sendikası

ÇAĞDAŞ SİNEMA OYUNCULARI CONTEMPORARY FILM ACTORS ASSOCIATION

TÜRKİYE'DE GÖRSEL İŞİTSEL VE SAHNE SANATLARI ALANINDA ÇALIŞANLARIN SANSÜR ALGISI ANKETİ SONUÇ RAPORU: 2020 YILI ÖRNEĞİ

Şubat 2021

Hazırlayan
Emre YETİM

Teşekkürler

Bu anketin hazırlanmasındaki değerli katkılarından dolayı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi ve değerli hocam Prof. Dr. Fatma Güliz ERGİNSOY'a, Oyuncular Sendikası (OS) Genel Koordinatörü Sinem Derya ÇETİNKAYA'ya, OS Proje Uzmanı Yeşim GİRGİN'e, OS Genel Sekreteri Sercan GİDİŞOĞLU'na, Av. Baran KAYA'ya, OS Yönetim Kurulu Üyesi Sermet YEŞİL'e, OS Yönetim Kurulu ve Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği (ÇASOD) Yönetim Kurulu üyelerine; maddi katkıları için Hollanda Krallığı Ankara Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu Matra ve İnsan Hakları Programlarına ve katılımlarıyla bu anketin gerçekleşmesini ve raporun oluşmasını sağlayan değerli katılımcılara çok teşekkür ederim.

Raportör
Emre YETİM*

*Oyuncu, Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği Başkan Yardımcısı, BİROY Sinema Oyuncuları Meslek Birliği ve Türk Sinema Vakfı (TÜRSAV) Yönetim Kuruları Sayman Üyesi, Uluslararası Aktörler Federasyonu (FIA) Delegesi, Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne ve Gösteri Sanatları Bölümü Araştırma Görevlisi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tiyatro Anasanat Dalı Sanatta Yeterlik Öğrencisi

E-posta: emreyetim@casod.org.tr

©2021, Emre YETİM, Oyuncular Sendikası & Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği ÇASOD, İstanbul
Tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek ve ticari gelir elde etmemek koşuluyla kullanılabilir.

İçindekiler

Teşekkürler I

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi Sonuç Raporu 1

1. Ankete Kimler Katıldı? 1

1.1. Sektöre Göre Dağılım 2

1.2. Mesleklere Göre Dağılım 2

1.3. Mesleki Tecrübe 3

1.4. Katılımcıların Yaşı 3

1.5. Eğitim Durumu 3

1.6. Gelir Durumu 4

1.7. Sosyal Güvence Kapsamı 4

2. Katılımcıların Sansür Otosansür ve İfade Özgürlüğü Algısı 5

2.1. Cinsiyet Cinsel Kimlik ve Cisel Yönetim Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma 5

2.2. Politik Görüş Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma 6

2.3. Dini İnanç Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma 6

2.4. Sansür Denildiğde Akla Gelen İlk Üç Kelime 7

2.5. Mesleki Hayatta Sansüre Maruz Kalma 7

2.6. Otosansür Denildiğinde Aklınıza Gelen Üç Kelime Nedir? 11

2.6. Meslek Hayatında Otosansür Uygulama 12

2.7. Otosansür Uygulama Nedenleri 12

2.8. Hangi Konularda Otosansür Uygulandığı 13

2.9. İfade Özgürlüğü Sansür ve Otosansüre İlişkin Katılımcı Görüşleri 14

2.10. Muhtemel Olumsuz Durumların Ne Kadar Kaygılandırdığı 21

2.11. Mesleki Sendika Birlik ve Dernek vb. STK'lara Üyelik 22

2.12. Mesleki Olmayan STK'lara Üyelik 22

2.13. Muhtemel Hak Arama Faaliyetlerine Katılım Durumu 23

2.14. Sektörünüzde Kadın ve Erkek Arasındaki Fırsat Eşitliği Var Mı 24

2.15. Gelecek 5 Yıl İçinde İfade Özgürlüğü Ortamının Muhtemel Değişimi 24

2.16. Gelecek 5 Yıl İçinde Sansür Uygulamalarının Muhtemel Değişimi 25

2.17. Covid-19'un Gelecek Süreçte Sansür Uygulamalarına Muhtemel Etkisi 25
2.18. Bu Anketi Doldururken Otosansür Uyguladığınızı Düşünüyor Musunuz 25
3. Sonuç 27
ŞEKİLLER TABLOSU 41

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi Sonuç Raporu: 2020 Yılı Örneği

22 Haziran 2020 ve 14 Eylül 2020 tarihleri arasında İnternet ortamında gerçekleştirilen bu anket çalışması; görsel-işitsel ve sahne sanatları alanlarında çalışan kişilerin sansür, otosansür ve ifade özgürlüğü kavram, konu ve problemlerine dair düşünce ve algılarının sayısal olarak değerlendirilmesini ve genelleştirilmesini sağlamak amacıyla yapılmıştır. Türkiye'de görsel işitsel ve sahne sanatları alanında aktif olarak çalışan 18 – 71 yaşları arasında toplam 515 kişinin katıldığı anket Survey Monkey adlı program yardımıyla İnternet ortamında yapılmıştır.

Oyuncular Sendikası ve Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği ÇASOD ortaklığında ve Hollanda Krallığı Ankara Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu MATRA ve İnsan Hakları Programları maddi desteğiyle yürütülen ***"Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Sansürün Takibi ve Önlenmesi Projesi"*** kapsamında hazırlanan bu anket çalışması toplam 57 sorudan oluşmaktadır. Anketin tamamlanması katılımcıların yaklaşık 15 dakikasını almıştır. Anket çalışması Oyuncular Sendikası ve Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği ÇASOD'un üye listeleri, e-posta ve mesaj grupları ile Twitter, Facebook ve Instagram hesapları aracılığıyla yayılmıştır.

Raportör Emre YETİM tarafından hazırlanan anket soruları; akademisyenler, sendika ve proje uzmanları, sendika avukatı, proje danışma kurulu üyesi gazeteci ve hak savunucuları ile Oyuncular Sendikası ve Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği yönetim kurullarının üyeleriyle paylaşılarak geri bildirimler alınmış ve kolektif çalışmalar sonucunda son haline getirilmiştir. Hazırlık çalışmaları kapsamında 4 Mayıs 2020 ile 5 Haziran 2020 tarihlerinde İnternet ortamında geniş katılımlı toplantılar düzenlenmiştir. Anketin tasarımı, uygulaması ve sonuçların analizi Survey Monkey programı aracılığıyla raportör Emre YETİM tarafından yapılmıştır. Tüm soruların yer aldığı anket formu raporun ekinde sunulmuştur.

1. Ankete Kimler Katıldı?

Bu bölümde eğitim, yaş sektör dağılımı gibi katılımcıların özelliklerini gösteren bilgiler betimleyici bir şekilde paylaşılacaktır. Katılımcıların %58'i erkek, %40'ı kadındır. Katılımcıların %65'i bekar, %34'ü evlidir. Ankete toplam 515 yanıt verilmiştir. Tam yanıtların sayısı 327, kısmi yanıtların sayısı 188 ve tamamlanma oranı %66'dır. Sonuçlarının tutarlı ve geçerli olabilmesi amacıyla analiz sürecinde kısmı yanıtlar dikkate alınmamıştır.

1.1. Sektöre Göre Dağılım

Katılımcıların hangi sektörde çalıştıklarına ilişkin soruda, sektörlerin geçişkenliği göz önüne alınarak birden çok seçeneğin işaretlenmesine imkan verilmiştir. Ankete katılanların %75'inin sahne sanatları alanında çalıştığı görülmektedir. İkinci sırada %51 ile sinema sektörü gelmektedir. Sadece 31 kişi internet yayıncılığı alanında çalıştığını belirtmiştir.

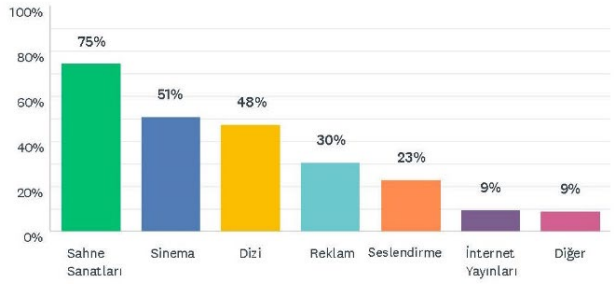

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Sahne Sanatları	75%	244
Sinema	51%	166
Dizi	48%	156
Reklam	30%	99
Seslendirme	23%	75
İnternet Yayınları	9%	31
Diğer	9%	30
Toplam Yanıtlayan: 327		

Şekil 2. Sektörlere Göre Dağılım

1.2. Mesleklere Göre Dağılım

Mesleğiniz nedir sorusunda da katılımcıların birden çok seçeneği işaretleyip cevap verme imkanı sunulmuştur. Tüm katılımcıların %85'i oyuncu olduğunu ifade etmiştir. Devamında %39 ile reji, yapım, teknik montaj vb. kamera arkası meslekler, %28 ile yazar ve çevirmen, %13 ile dansçı ve koreograf, %7 ile müzisyen, %6 ile eğitmen seçeneğini işaretleyenler gelmektedir.

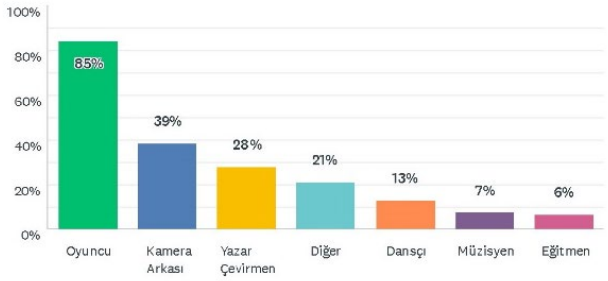

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Oyuncu	85%	277
Kamera Arkası	39%	126
Yazar Çevirmen	28%	92
Diğer	21%	69
Dansçı	13%	43
Müzisyen	7%	24
Eğitmen	6%	21
Toplam Yanıtlayan: 327		

Şekil 3. Mesleklere Göre Dağılım

1.3. Mesleki Tecrübe

Ankete katılanların yarısı 16 yıl ve üzerinde tecrübeye sahip olduğu, %22'si 5-10 yıl arasında ve %17'si 11-15 yıl arasında mesleki tecrübeye sahip olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların yalnız %11'i 5 yıldan az mesleki tecrübeye sahip olduğunu ifade etmiştir. Ankete katılanların %89'u 5 yıl ve üzerinde mesleki tecrübeye sahip olduğunu ifade etmiştir. Sanatsal ifade özgürlüğü ve sansür algısının belirlenmesi için yaptığımız bu anket çalışmasının katılımcılarının mesleki tecrübeye sahip olmasının sonuçlarının geçerliliğine katkı sağlayacaktır.

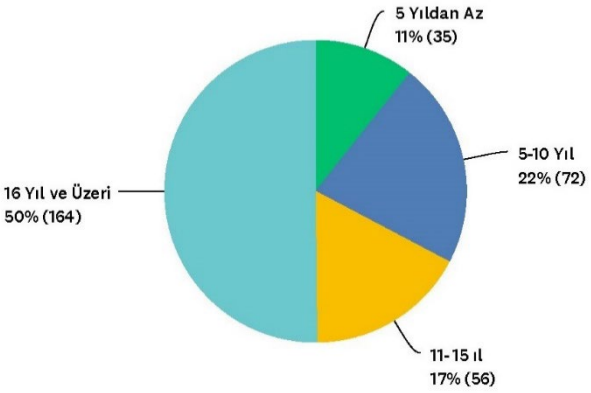

Şekil 4. Mesleki Tecrübe

1.4. Katılımcıların Yaşı

Katılımcıların yaş ortalamasının 38 olduğu görülmüştür. En çok tekrar eden yaş ise 19 katılımcı yanıtıyla 37'dir. Katılımcıların %36'sı 35 – 44 yaş arasında, %31'i ise 45 – 54 yaş arasında oluğunu ifade etmiştir. Sadece 8 katılımcı 65 yaş ve üzerinde olduğu beyan etmiştir.

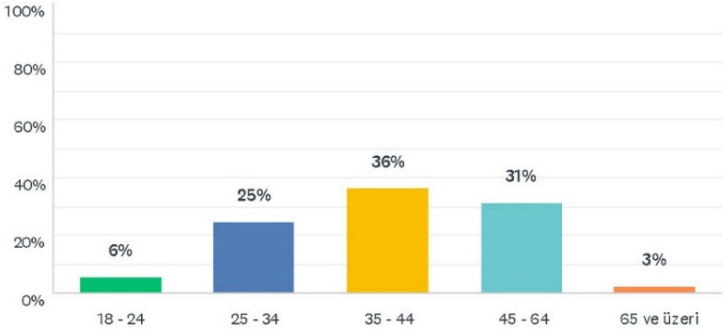

Şekil 5. Katılımcı Yaşı

1.5. Eğitim Durumu

Ankete katılanların %85'i en son mezun olunan eğitim düzeyini önlisans ve üzeri olarak ifade etmiştir. Katılımcıların arasında lisans mezunu olanlar %64 ile birinci sırada gelmektedir. İlköğretim mezunu ve doktora mezunu seçeneklerinin %2 ile en seyrek cevap olmuştur.

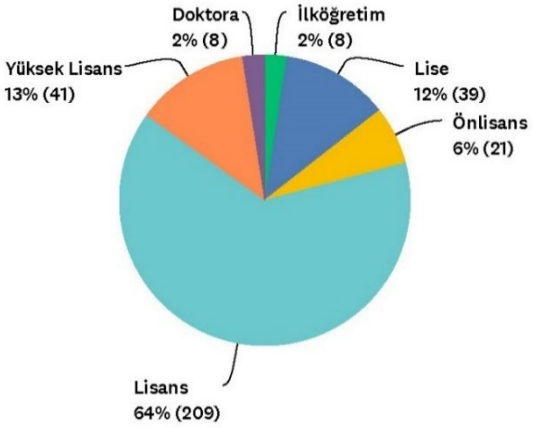

Şekil 6. Eğitim Durumu

1.6. Gelir Durumu

Ankete katılanlara ankete yanıt verdiği tarih itibariyle geriye dönük son altı ayı dikkate alırsanız, aylık ortalama geliriniz aşağıdaki gruplardan hangisine yakındır diye sorulmuştur. Anketin açık olduğu süreler dikkate alındığında bu soruya Ocak 2020 ile Ağustos 2020 arasındaki altı aylık süreci dikkate alarak yanıt verilmiştir. Bu tarihler arasındaki süreç Covid-19 salgın sürecinin başlarında sahne sanatları ile film yapımlarına ara verildiği döneme denk gelmektedir. Katılımcıların %40'ı gelirinin 0 ile 2000 TL arasında olduğunu ifade etmiştir. 2020 yılında asgari ücretin brüt 2 bin 943 lira, net 2 bin 324 lira 70 kuruş olarak belirlendi dikkate alındığında özelde Covid-19 sürecinin etkileri söz konusu olsa da görsel-işitsel ve sahne sanatları alanlarındaki gelir ortalamalarının asgari koşulların altında olduğu görülmektedir.

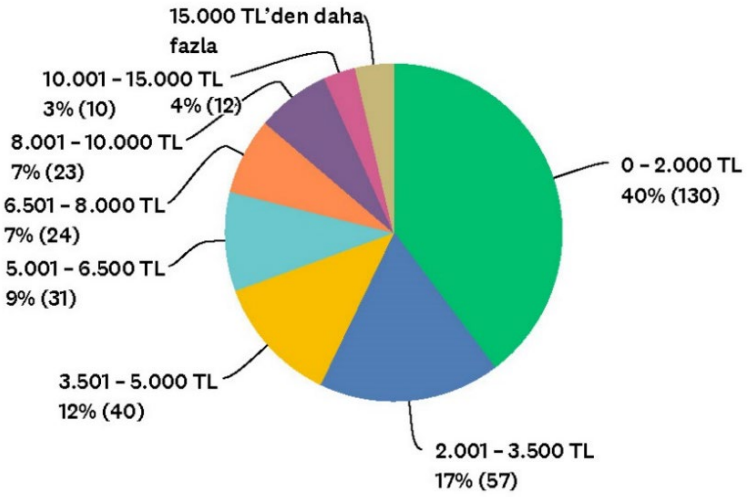

Şekil 7. Gelir Durumu

1.7. Sosyal Güvence Kapsamı

Katılımcıların %35'i sigortasız ve güvencesiz çalıştığını, %27'si 4A (SSK) kapsamında sigortalı çalıştığını, %21'i ise 4B (BAĞKUR) kapsamında sigortalı çalıştığını ifade etmiştir. Sadece 14 kişi (%4) kamu sektöründe 4C (Emekli Sandığı) kapsamında kadrolu çalıştığı yanıtını vermiştir. Anketin girişindeki açıklamada katılımı hedeflenenlerin halihazırda ilgili sektörlerde çalışanlar kişiler olduğu, aksi halde ankete verilmemesinin istendiği ifade edildiğinden, güvencesiz ve sigortasız yanıtını verenlerin işsiz olmadıkları varsayılmaktadır.

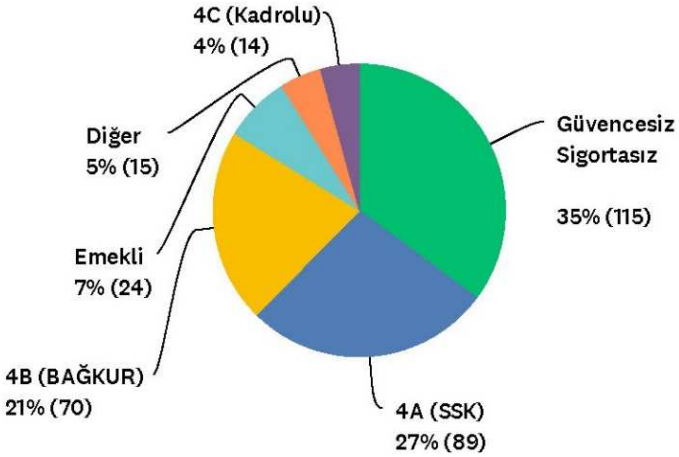

Şekil 8. Sosyal Güvence Kapsamı

2. Katılımcıların Sansür Otosansür ve İfade Özgürlüğü Algısı

Bu bölümdeki sorular katılımcıların meslek hayatları süresince yaşadıkları sansür, otosansür ve ayrımcılık vakaları ile bunlara karşı ne şekilde mücadele edilmiş veya edilmemiş olduğunun belirlenmesi amacıyla sunulmuştur. Bu bölümde ayrıca ifade özgürlüğüne ilişkin katılımcı görüşleri ile kimi muhtemel örnek hak ihlalleri durumunda katılımcıların hangi mücadele araçlarına başvurabileceklerinin belirlenebilmesi amacıyla sorular yöneltilmiştir.

2.1. Cinsiyet Cinsel Kimlik ve Cinsel Yönelim Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma

Katılımcılara meslek hayatları boyunca cinsiyet, cinsel kimlik ve cinsel yönelimleri nedeniyle ayrımcılığa maruz kalıp kalmadıkları sorulmuştur. Bu soruya tüm katılımcıların %53'i hayır, %36'sı evet, %9'u ise kararsız yanıtını vermiştir.

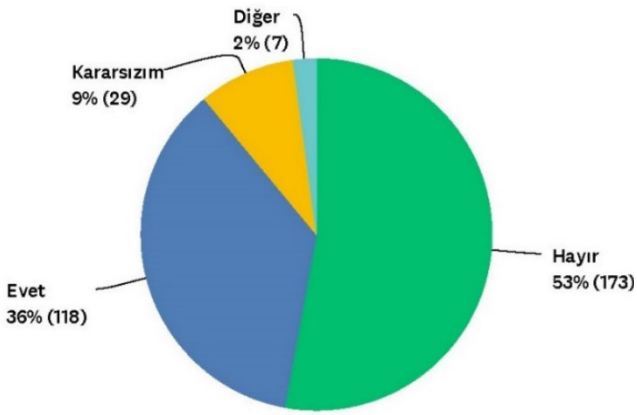

Şekil 9. Cinsiyet Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma

Ancak sadece kadın katılımcılar dikkate alındığında %61 gibi yüksek bir oranı cinsiyeti nedeniyle ayrımcılığa uğradığını, %24'ü ayrımcılığa uğramadığını, %13'ünün ise kararsız olduğunu ifade ettiği görülmektedir. Erkek katılımcıların %73'ü cinsiyeti nedeniyle ayrımcılığa uğramadığını, %18'i uğradığını, %6'sı ise bu konuda kararsız oluğunu ifade etmiştir.

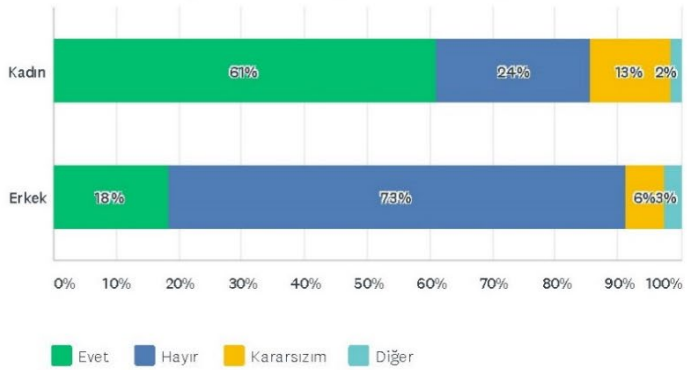

	EVET	HAYIR	KARARSIZIM	DİĞER	TOPLAM
Kadın	61% 80	24% 32	13% 17	2% 2	41% 131
Erkek	18% 35	73% 139	6% 12	3% 5	59% 191
Toplam Yanıtlayan	115	171	29	7	322

Şekil 10. Cinsiyet Ayrımcılığına Uğrama Kadın ve Erkek Katılımcı Karşılaştırması

Kadın katılımcıların erkeklere oranla %55 daha fazla cinsiyet temelli ayrımcılığa uğramış olduğunu ifade ettikleri görülmektedir.

"Cinsel kimliğiniz ve/veya cinsel yöneliminiz nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldınız mı?" şeklindeki bir diğer soruya ise katılımcıların %77'si hayır, %15'i evet ve %6'sı kararsızım yanıtı vermiştir.

2.2. Politik Görüş Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma

Katılımcıların %65'i meslek hayatında politik görüşleri nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldığını ifade etmiştir. Bu oranın yüksek olması katılımcıların yüksek oranda ifade özgürlüğüne müdahale edildiğini göstermektedir.

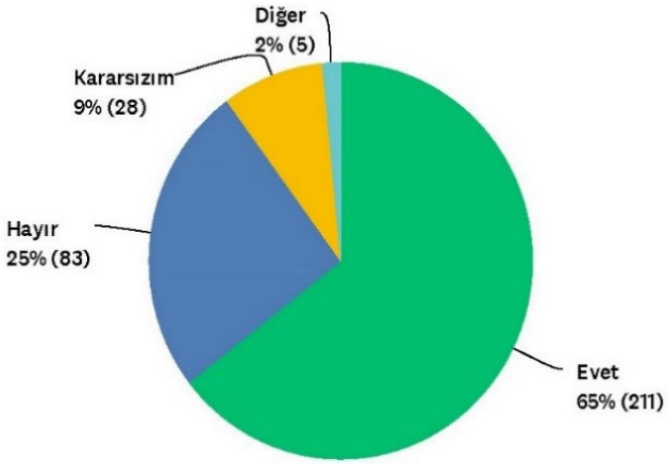

Şekil 11. Politik Görüş Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma

2.3. Dini İnanç Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma

Katılımcıların %47'si meslek hayatında dini inançları nedeniyle ayrımcılığa maruz kalmadığını, %40'ı ayrımcılığa maruz kaldığını, %13'ü ise kararsız kaldığını ifade etmiştir. Katılımcıların yarısından fazlası dini görüşü nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldığını ve bu konuda kararsız kaldığını belirtmiştir.

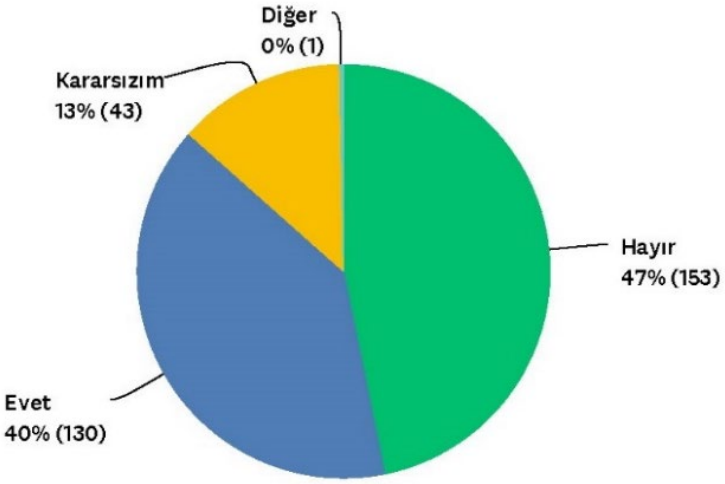

Şekil 12. Dini İnanç Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma

2.4. Sansür Denildiğde Akla Gelen İlk Üç Kelime

Katılımcılardan sansür denildiğinde akıllarına gelen ilk üç kelimeyi yazmalarını istenmiştir. En çok tekrar eden kelimeler sırasıyla "Yasak", "Baskı" ve "Korku" kelimeleri olmuştur. Yazılan diğer kelimeler aşağıdaki görseldeki kelime bulutunda tekrar sayısına göre büyükten küçüğe doğru yazılmıştır.

Şekil 13. Sansür Denildiğinde Akla Gelen İlk Üç Kelime

2.5. Mesleki Hayatta Sansüre Maruz Kalma

Katılımcıların %61'i meslek hayatında sansüre maruz kaldığını, %35'i sansüre maruz kalmadığını ifade etmiştir.

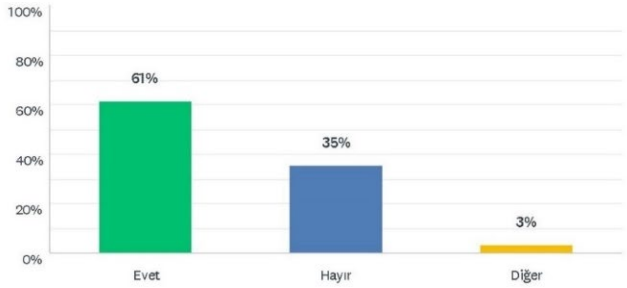

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Evet	61%	201
Hayır	35%	116
Diğer	3%	10
TOPLAM		327

Şekil 14. Mesleki Hayatta Sansüre Maruz Kalma

Sansür yaşadığını ifade eden katılımcılardan 196'sı yaşadığı sansür vakasının ne şekilde yaşandığını açık uçlu şeklinde yazarak yanıtlamıştır. Tüm yanıtların %35 politik veya ahlaki gerekçelerle eserlerinin içeriklerine müdahale edildiği yönündedir. Kimi katılımcıların editör, TV kanalı, yapımcı ve yayıncı vb. taraflarca eserlerinin içeriğine bilgilerinin dışında müdahale edildiğin ifade ettiği görülmüştür.

Yanıtların %8'inde küfür ve argo kullanımı, yine aynı oranda politik görüş nedeniyle sansüre uğradığını ifade etmiştir. Tüm yanıtların %8'i işinin veya eserinin yasaklandığı, %5'i ise işsiz bırakıldığı yönünde ifadeler içermektedir. Giyim ve kuşam nedeniyle sansüre maruz kaldığını ifade edenlerin oranı %3, Müstehcenlik nedeniyle sansüre uğradığını ifade edenlerin oranı ise %2'dir.

Seslendirme oyuncusu olduğunu ifade eden 7 katılımcı dublaj metinlerindeki kelimelere müdahale edildiğini ve değiştirildiğini ifade etmiştir. Müdahale edilen kelimelere örnek olarak şaraba içecek, kadehe bardak, domuza kaplumbağa, sekse birlikte olmak, mastürbasyona kendini tatmin etmek kullanılması ifade edilmiştir.

Açık uçlu cevaplardan 5'i sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlar nedeniyle sansüre uğradığını ifade etmiş ve bunlardan 3'ü bu nedenle işsiz bırakıldığını ifade etmiştir. Katılımcılardan 2'si farklı dini kesimlere ait sembollerin kullanılmasının engellediğini ifade etmiş; 2 katılımcı ise dil ve etnik nedenlerle sansüre maruz kaldığını yazmıştır.

2.5.1. Sansürün Sosyal Medya vb. Mecralarda Paylaşılması

Sansüre maruz kaldığını ifade eden katılımcıların %73'ü yaşadığı sansür vakasını sosyal medya vb. mecralarda paylaşmadığını, %18'i ise paylaştığını ifade etmiştir. Diğer cevabını veren 18 kişiden 4'ü o zamanlar sosyal medyanın yaygın olmadığını, 2'si yaşadığı sansür vakasını kısmen paylaştığını söylemiş; 1 katılımcı ise *"sosyal medyada paylaşınca hakkımızda soruşturma açılıyor"* şeklinde cevap vermiştir.

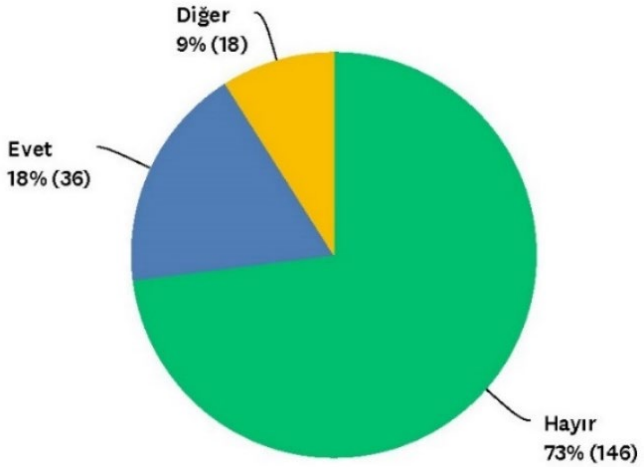

Şekil 15. Sansürün Sosyal Medya vb. Mecralarda Paylaşılması

2.5.2. Sansürün Meslek Örgütü vb. STK'lara Bildirilmesi

Yaşanılan sansür vakasını bir meslek örgütüne bildirmeyenlerin oranı %82, bildirenlerin oranı %13 olarak görülmüştür. Diğer cevabına verilen açık uçlu yanıtlardan 4'ü yaşanılan sansürden herkesin haberdar olduğu ifade etmiştir. Bir kişi ise sansür uygulayanın bir meslek örgütü olduğunu ifade etmiş ancak konu hakkında detaylı bilgi sunmamıştır.

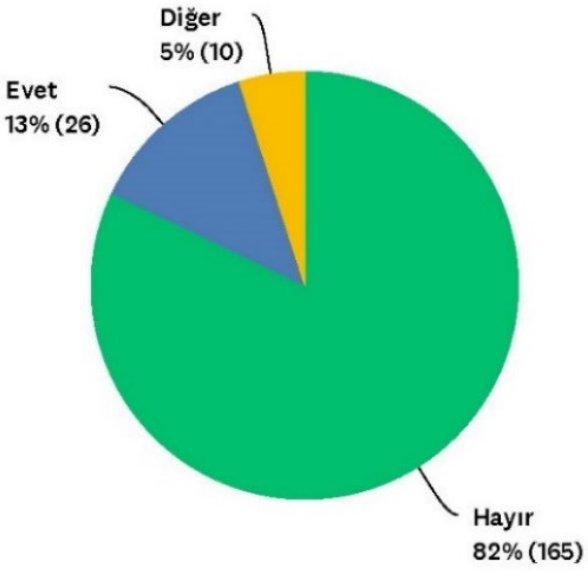

Şekil 16. Sansürün Meslek Örgütü vb. STK'lara Bildirilmesi

Yaşanılan sansür vakasını ilgili STK'lara bildirdiniz mi sorusuna diğer seçeneğini seçen 10 katılımcının verdiği açık uçlu yanıtlar aşağıdaki şekildedir.

#	DİĞER (LÜTFEN BELIRTIN)	DATE
1	Sendikaya	8/8/2020 11:20 AM
2	Sendika sohbetlerinde	8/8/2020 2:11 AM
3	Herkes farkında sansürün	8/8/2020 12:24 AM
4	Meslek örgütüne özel olarak bildirilmesine gerek olmayacak kadar yaygın bir durum idi.	8/5/2020 11:36 PM
5	Resmi olarak bildirmedim ama meslekbirliği yönetimindeki arkadaşlarım durumu biliyorlardı.	8/5/2020 7:29 PM
6	Zaten herkes biliyordu	7/7/2020 1:41 PM
7	Oyuncular Sendikasına	7/6/2020 2:09 PM
8	Bu olay okulda yaşandığı için bir meslek örgütüne iletilmedi	6/30/2020 9:26 PM
9	Hayır, çünkü sansürü uygulayan bir meslek örgütü idi ve önemli bir ödül de değildi. Konjonktür nedeni ile durum "normal" idi.	6/27/2020 5:17 PM
10	sendikamızın çalışanları zaten sektör çalışanları, haberdarlar	6/27/2020 4:19 PM

2.5.3. Sansür Konusunda Meslek Örgütlerinden Destek Alma

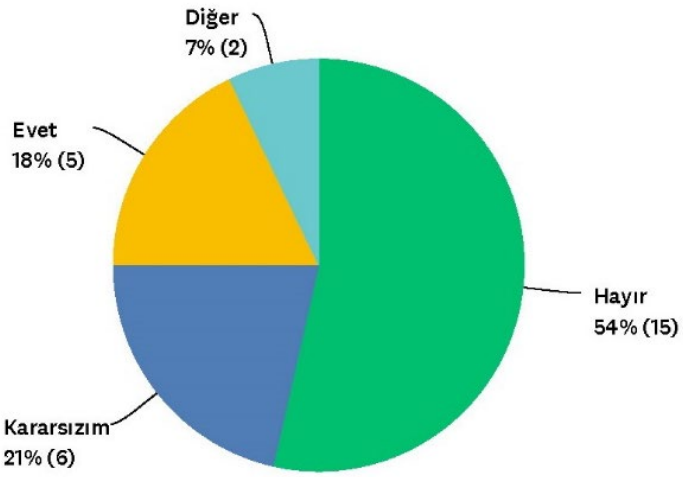

Şekil 17. . Sansür Konusunda Meslek Örgütlerinden Destek Alma

Yaşanılan sansürü meslek birliği vb. bir STK'ya bildirmiş katılımcılara ihtiyaç duyduğu desteği alıp alamadığına ilişkin sorumuza %54 oranında destek görülmediği, %21 oranında ise kararsız olunduğu cevabı verilmiştir.

Sansürü meslek örgütüne bildiren katılımcıların sadece %18'i beklediği desteği alabildiğini ifade etmiştir. Bu soruya hayır ve kararsızım şeklinde yanıt verenlerin oranının %75 olduğu görülmektedir. Yaşadığı sansürü STK'lara bildirdiğini ifade eden katılımcıların çok büyük bir kısmının beklediği yardımı görmediğini veya kararsız olduğunu ifade etmesi, STK'ların sansüre karşı eylem ve tavırlarının katılımcılar açısından tatmin edici bulunmadığını ve bu anlamda bir sektör çalışanlarının STK'lara karşı güven problemi yaşandığını göstermektedir.

2.5.4. Sansüre Karşı Adli ve idari Yollara Başvurma

Yaşadığı sansür vakasına karşı idari ve adli mercilere başvuruda bulunmadığını söyleyenlerin oranı %91, başvuruda bulunduğunu ifade edenlerin oranı ise sadece %6'dır. Sansüre maruz kalanların resmi merciler nezdinde hak arama oranının çok düşük olduğu görülmektedir.

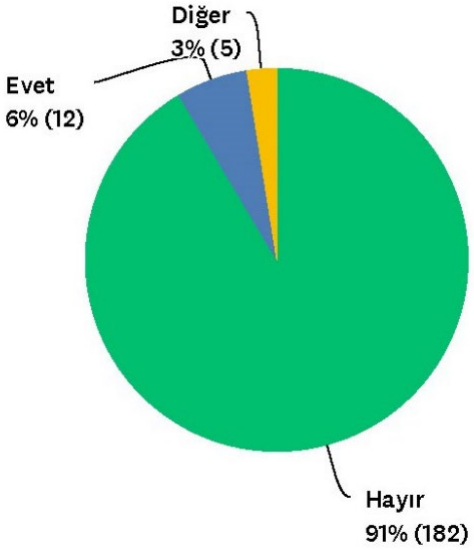

Şekil 18. Sansürle Karşı Adli ve İdari Yollara Başvurma

2.5.5. Adli ve İdari Başvurulardan Olumlu Sonuç Alma

Yaşadığı sansür vakasına ilişkin adli ve idari başvuru yaptığını söyleyen katılımcıların %33'ü olumlu bir sonuç alamadığını ifade etmiştir. Olumlu sonuç aldığını belirtenlerle ile kararsız olduğunu ifade edenlerin oranlarının %25 ile eşit olduğu görülmektedir.

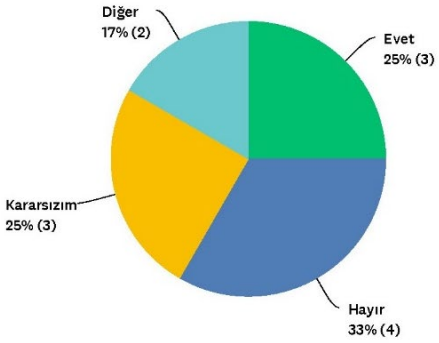

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Evet	25%	3
Hayır	33%	4
Kararsızım	25%	3
Diğer	17%	2
TOPLAM		12

#	DIĞER (LÜTFEN BELIRTIN)	DATE
1	Henüz sonuçlanmadı	7/1/2020 6:08 PM
2	Davaların çoğunu kazandık ama sonuç değişmedi	6/27/2020 8:47 PM

Şekil 19. Adli ve İdari Başvurulardan Olumlu Sonuç Alma

2.6. Otosansür Denildiğinde Aklınıza Gelen Üç Kelime Nedir?

Katılımcıların otosansür denildiğinde aklılarına gelen üç kelimeyi yazmaları istenmiştir. Bu soruya 64 katılımcı "korku", 39 katılımcı "baskı", 13 katılımcı ise "çaresizlik" yanıtını vermiştir.

Şekil 20. Otosansür Denildiğinde Aklınıza Gelen Üç Kelime

2.6. Meslek Hayatında Otosansür Uygulama

Katılımcıların %63'ü meslek hayatında otosansür uyguladığını, %33'ü ise otosansür uygulamadığını ifade etmiştir.

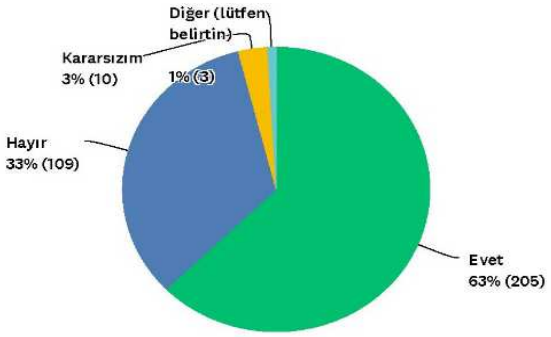

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Evet	63%	205
Hayır	33%	109
Kararsızım	3%	10
Diğer (lütfen belirtin)	1%	3
TOPLAM		327

#	DIĞER (LÜTFEN BELIRTIN)	DATE
1	Bir devlet kurumunda oynayabileceğim oyunda tecavüz sahnesini oynatamadım örneğin...	8/8/2020 12:58 AM
2	artık bunu farkına varmadan yapıyoruz.	7/6/2020 8:38 PM
3	Uygulanan sansür karşısında sessiz kalarak ekip arkadaşlarımı korumaya çalışmam da bir otosansürdü.	7/1/2020 9:48 AM

Şekil 21. Otosansür Uygulama

2.7. Otosansür Uygulama Nedenleri

Birden çok yanıt işaretlenebilen bu soruda, otosansür uyguladığını söyleyen katılımcıların %53'ü işini kaybetmemek için, %52'si hedef gösterilmemek için, %39'ü ceza yargılamasına maruz kalmamak için otosansür uyguladığı cevabını vermiştir.

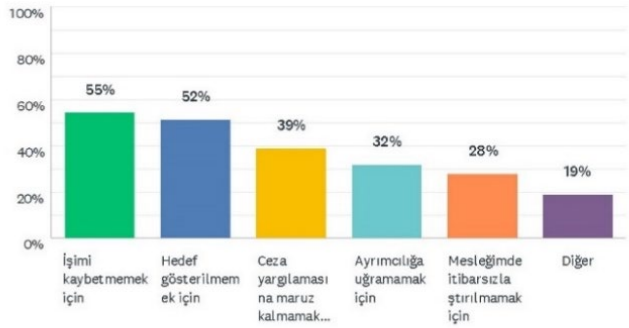

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
İşimi kaybetmemek için	55%	112
Hedef gösterilmemek için	52%	106
Ceza yargılamasına maruz kalmamak için	39%	80
Ayrımcılığa uğramamak için	32%	66
Mesleğimde itibarsızlaştırılmamak için	28%	57
Diğer	19%	39
Toplam Yanıtlayan: 205		

Şekil 22. Otosansür Uygulama Nedenleri

2.8. Hangi Konularda Otosansür Uygulandığı

Birden çok seçeneğin işaretlenebildiği bu soruda, tüm otosansür uyguladığını ifade edenlerin %64'ü sosyal medya paylaşımlarını sınırladığını, %61'i politik görüşlerinin paylaşmayı sınırladığını, %55'i eserlerinin içeriğini sınırladığını, %52'si dinin inançlarını paylaşmayı sınırladığını ve %29'u giyeceği kıyafeti sınırladığını ifade etmiştir.

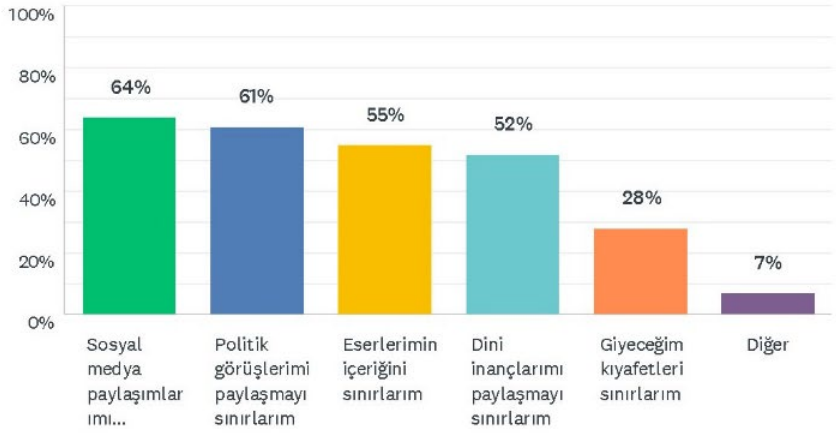

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Sosyal medya paylaşımlarımı sınırlarım	64%	129
Politik görüşlerimi paylaşmayı sınırlarım	61%	123
Eserlerimin içeriğini sınırlarım	55%	111
Dini inançlarımı paylaşmayı sınırlarım	52%	105
Giyeceğim kıyafetleri sınırlarım	28%	57
Diğer	7%	14
Toplam Yanıtlayan: 202		

Şekil 23. Hangi Konularda Otosansür Uygulandığı

2.9. İfade Özgürlüğü Sansür ve Otosansüre İlişkin Katılımcı Görüşleri

Anketin bu bölümde katılımcılara ifade özgürlüğü ve sansüre ilişkin bazı anlatımlar sunulmuş ve katılımcıların sunulan anlatımlara ilişkin kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinden kendilerine en yakın olan cevabı işaretlemeleri istenmiştir.

İfade özgürlüğü mutlak bir haktır.

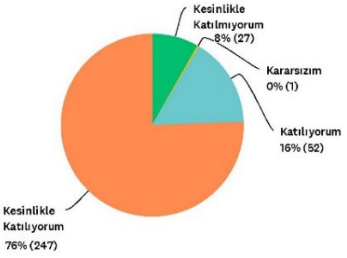

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	8% 27	0% 0	0% 1	16% 52	76% 247	327

Şekil 24. İfade Özgürlüğü Mutlak Bir Haktır

İfade özgürlüğü bazı durumlarda kısıtlanabilir.

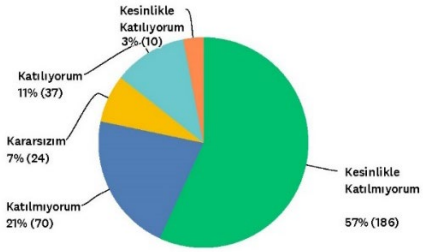

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	57% 186	21% 70	7% 24	11% 37	3% 10	327

Şekil 25. İfade Özgürlüğü Bazı Durumlarda Kısıtlanabilir

Radikal görüşlere sahip kişi ve grupların ifade hakkı kısıtlanabilir.

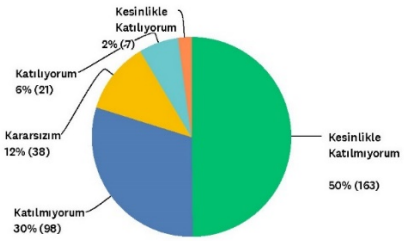

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	50% 163	30% 98	12% 38	6% 21	2% 7	327

Şekil 26. Radikal Görüşlere Sahip Kişi ve Grupların İfade Hakkı Kısıtlanabilir

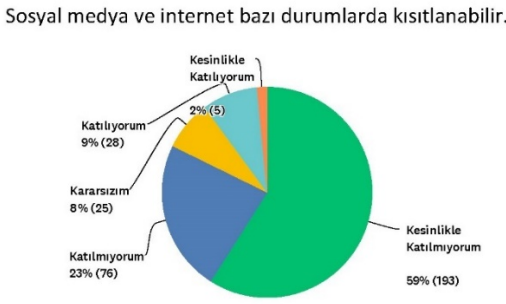

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	59% 193	23% 76	8% 25	9% 28	2% 5	327

Şekil 27. Sosyal Medya ve İnternet Bazı Durumlarda Kısıtlanabilir.

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	20% 64	15% 48	9% 29	25% 82	32% 104	327

Şekil 28. Sansür Bir Otorite Tarafından Uygulanır

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	5% 15	9% 30	25% 81	34% 112	27% 89	327

Şekil 29. Sansür Kişinin İşini Kaybetmesine Neden Olur

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	4% 12	12% 38	24% 78	34% 111	27% 88	327

Şekil 30. Sansür Kişinin Çalıştığı Sektörden Dışlanmasına Neden Olur

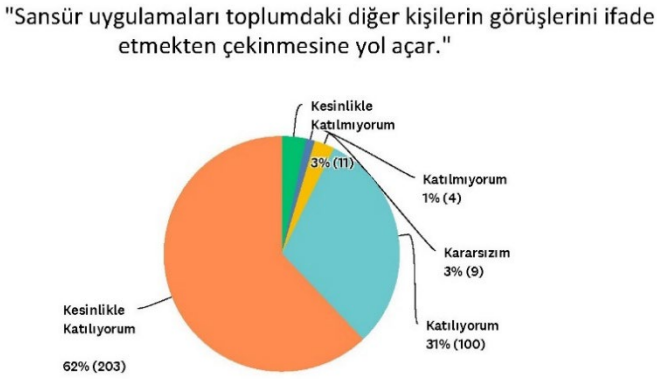

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	3% 11	1% 4	3% 9	31% 100	62% 203	327

Şekil 31. Sansür Toplumdaki Diğer Kişilerin Görüşlerini İfade Etmekten Çekinmesine Yol Açar

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	2% 7	6% 19	15% 48	40% 132	37% 121	327

Şekil 32. Sansür Kişinin İş Bulmasını Zorlaştırır

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	2% 8	7% 24	9% 31	39% 127	42% 137	327

Şekil 33. Sansür Kişinin Yalnız Hissetmesine Neden Olur

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	12% 40	26% 85	32% 106	20% 64	10% 32	327

Şekil 34. Sansür Kişinin Mücadele Azmini Arttırır

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	2% 6	0% 0	2% 5	13% 41	84% 275	327

Şekil 35. Türkiye'de Sansür Uygulanıyor

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	4% 12	6% 20	9% 28	14% 46	68% 221	327

Şekil 36. Sansür Yaratıcılığı Olumsuz Etkiler

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 4	2% 5	3% 10	21% 69	73% 239	327

Şekil 37. Sanatsal İfade Özgürlüğü Engelleniyor

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 3	0% 1	2% 5	13% 42	84% 276	327

Şekil 38. Yazılı ve Görsel Basına Sansür Uygulanıyor

Türkiye'de akademik ve bilimsel çalışmalar sansüre uğruyor.

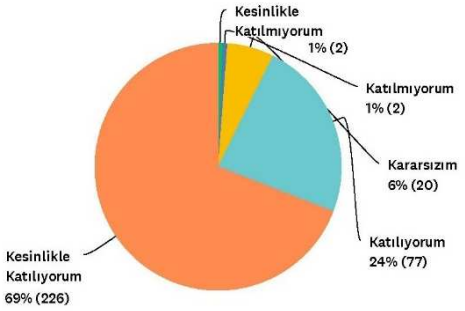

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 2	1% 2	6% 20	24% 77	69% 226	327

Şekil 39. Akademik ve Bilimsel Çalışmalar Sansüre Uğruyor

"Türkiye'de politik görüş, düşünce ve kanaatlerini açıklayan baz kişiler sansüre uğruyor."

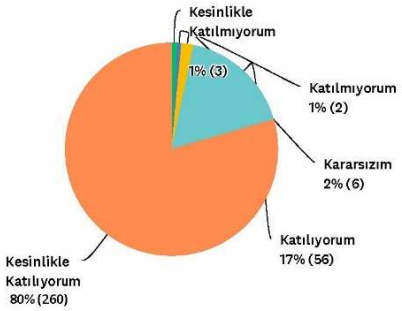

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 3	1% 2	2% 6	17% 56	80% 260	327

Şekil 40. Politik Görüş Düşünce ve Kanaatlerini Açıklayan Bazı Kişiler Sansüre Uğruyor

"Türkiye'de kara listeye alma, iş vermeme vb. yöntemler ile dolaylı sansür uygulanıyor."

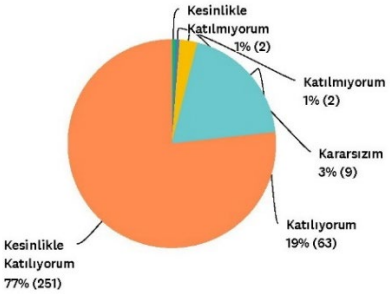

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 2	1% 2	3% 9	19% 63	77% 251	327

Şekil 41. Kara Listeye Alma, İş Vermeme vb. Yöntemler ile Dolaylı Sansür Uygulanıyor

"Türkiye'de insanlar otosansür uygulamak zorunda kalıyor."

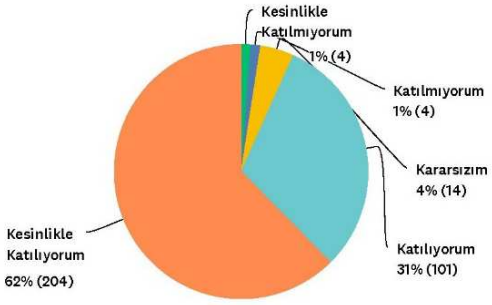

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 4	1% 4	4% 14	31% 101	62% 204	327

Şekil 42. Türkiye'de İnsanlar Otosansür Uygulamak Zorunda Kalıyor

Sansür uygulamaları hayatımı doğrudan etkiliyor.

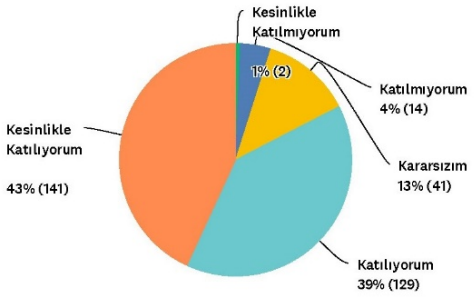

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	1% 2	4% 14	13% 41	39% 129	43% 141	327

Şekil 43. Sansür Uygulamaları Hayatımı Doğrudan Etkiliyor

"Sansür vakalarının mesleki motivasyonumu olumsuz etkiler."

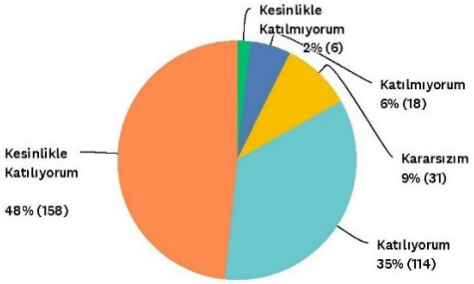

	KESINLIKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESINLIKLE KATILIYORUM	TOPLAM
Cevaplar	2% 6	6% 18	9% 31	35% 114	48% 158	327

Şekil 44. Sansür Vakaları Mesleki Motivasyonumu Olumsuz Etkiler

2.10. Muhtemel Olumsuz Durumların Ne Kadar Kaygılandırdığı

Bu bölümde katılımcılara yaşanılabilecek kimi olumsuz olası koşulların kendilerini ne kadar kaygılandıracaklarını çok kaygılandırır, kaygılandırır, kararsızım, kaygılandırmaz ve hiç kaygılandırmaz seçeneklerinden kendilerine en yakın cevabı seçerek yanıtlamaları istenmiştir.

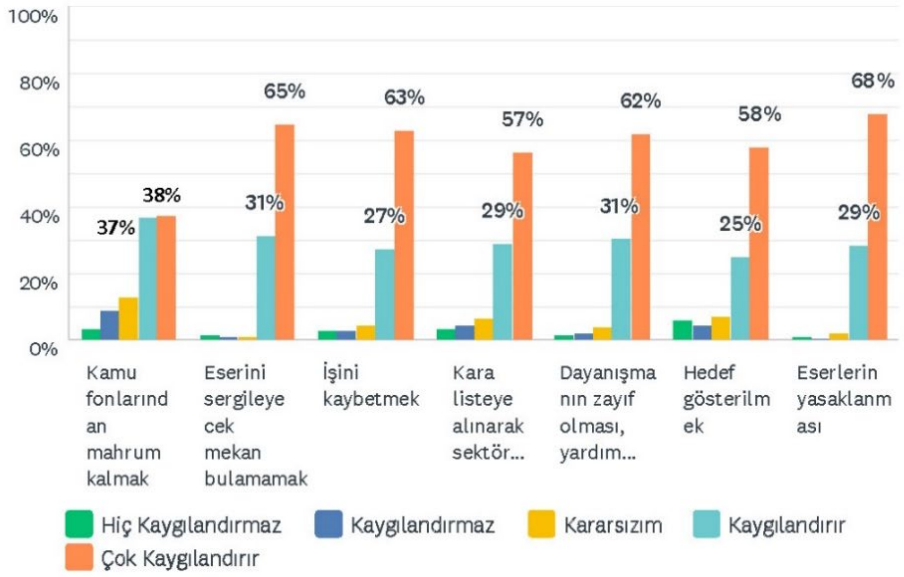

	HIÇ KAYGILANDIRMAZ	KAYGILANDIRMAZ	KARARSIZIM	KAYGILANDIRIR	ÇOK KAYGILANDIRIR
Kamu fonlarından mahrum kalmak	**3%** 11	**9%** 30	**13%** 42	**37%** 120	**38%** 122
Eserini sergileyecek mekan bulamamak	**2%** 5	**1%** 3	**1%** 4	**31%** 102	**65%** 212
İşini kaybetmek	**3%** 9	**3%** 9	**4%** 14	**27%** 89	**63%** 205
Kara listeye alınarak sektörden uzaklaştırılmak	**3%** 11	**5%** 15	**6%** 21	**29%** 94	**57%** 185
Dayanışmanın zayıf olması, yardım alamamak	**2%** 5	**2%** 6	**4%** 13	**31%** 100	**62%** 202
Hedef gösterilmek	**6%** 19	**4%** 14	**7%** 23	**25%** 81	**58%** 189
Eserlerin yasaklanması	**1%** 3	**0%** 1	**2%** 6	**29%** 94	**68%** 223

Şekil 45. Muhtemel Olumsuz Durumların Ne Kadar Kaygılandırdığı

2.11. Mesleki Sendika Birlik ve Dernek vb. STK'lara Üyelik

Katılımcıların %64'ü mesleki sendika, birlik, dernek gibi STK'lara üye olduğunu; %34'ü ise bu kurumlara üye olmadığını söylemiştir. Diğer seçeneğinde açık uçlu yanıtlar aşağıdaki gibidir.

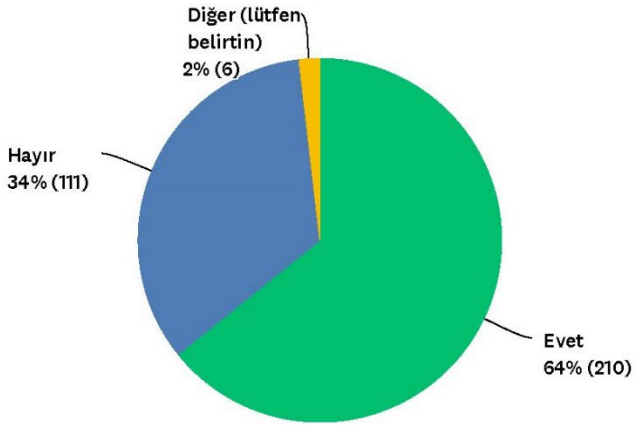

YANIT SEÇENEKLERI	YANITLAR	
Evet	64%	210
Hayır	34%	111
Diğer (lütfen belirtin)	2%	6
TOPLAM		327

#	DIĞER (LÜTFEN BELIRTIN)	DATE
1	Bazilarina, gonulden..	8/18/2020 3:28 PM
2	Erbulak	8/11/2020 5:44 PM
3	kadıköy tiyatroları platformu	8/7/2020 4:47 PM
4	Vardı!	8/7/2020 2:08 PM
5	Eskiden vardı	7/11/2020 3:31 PM
6	Emin değilim aidat ödeyemediğim için atılmış olabilirim	7/6/2020 5:13 PM

Şekil 46. Mesleki Sendika Birlik ve Dernek vb. STK'lara Üyelik

2.12. Mesleki Olmayan STK'lara Üyelik

Katılımcıların %69'u mesleğiyle ilgili olmayan STK'lara üye olmadığını, %29'ü ise üye olduğunu ifade etmiştir.

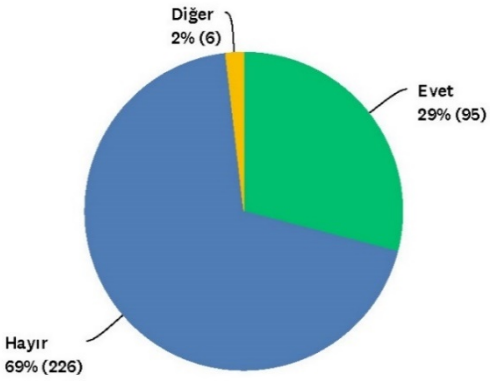

Şekil 47. Mesleki Olmayan STK'lara Üyelik

2.13. Muhtemel Hak Arama Faaliyetlerine Katılım Durumu

Katılımcılara kimi muhtemel hak arama faaliyetleri sunularak, bu faaliyetlere katılıp katılmayacaklarını kesinlikle katılmam, katılmam, kararsızım, katılırım ve kesinlikle katılırım arasındaki seçeneklerden kendirlerine en uygun olanı seçmeleri istenmiştir. Ankette sunulan muhtemel hak arama faaliyetleri arasında %40 ile kesinlikle katılım cevabını en çok alan faaliyet toplu bir dilekçeye imza atma, %22 ile kesinlikle katılmam cevabını en çok alan faaliyet ise bina ve iş yeri işgaline katılma olmuştur. Tüm faaliyetlere verile yanıtlardan en yüksek oranda seçilen ise %51 ile ürün, marka, hizmet vb. boykota katılma faaliyeti olmuştur.

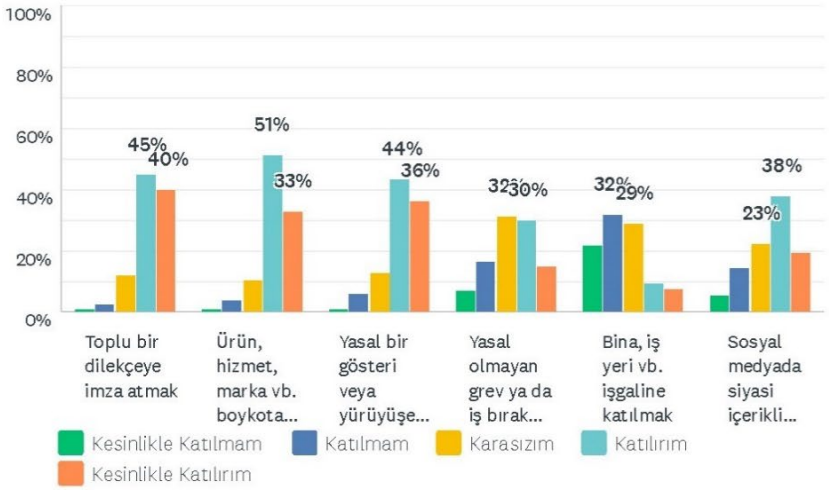

	KESINLIKLE KATILMAM	KATILMAM	KARASIZIM	KATILIRIM	KESINLIKLE KATILIRIM	TOPLAM
Toplu bir dilekçeye imza atmak	1% 3	2% 8	12% 39	45% 147	40% 130	327
Ürün, hizmet, marka vb. boykota katılmak	1% 4	4% 13	10% 34	51% 168	33% 108	327
Yasal bir gösteri veya yürüyüşe katılmak	1% 3	6% 20	13% 42	44% 143	36% 119	327
Yasal olmayan grev ya da iş bırakma eylemlerine katılmak	7% 23	16% 53	32% 103	30% 98	15% 49	326
Bina, iş yeri vb. işgaline katılmak	22% 72	32% 104	29% 94	10% 31	8% 25	326
Sosyal medyada siyasi içerikli paylaşımda bulunmak	6% 18	14% 47	23% 74	38% 124	20% 64	327

Şekil 48. Hak Arama Faaliyetlerine Katılım

2.14. Sektörde Kadın ve Erkek Arasındaki Fırsat Eşitliği

Katılımcıların %60'ı çalıştığı sektörde kadın erkek eşitliğinin olmadığını, %26'sı ise eşitlik olduğunu düşündüğünü ifade etmiştir. Kararsız olduğunu ifade edenlerin oranı %11 olarak görülmektedir. Kadın erkek eşitliğinin olmadığını düşünenler ile karasızların olduğunu ifade edenlerin katılımcıların %71'ini oluşturduğu görülmektedir. Katılımcıların çok yüksek oranda sektörlerinde kadın erkekler arasında fırsat eşitliği olmadığını ifade etmiş olması üzerinde önemle durulması gereken bir husustur.

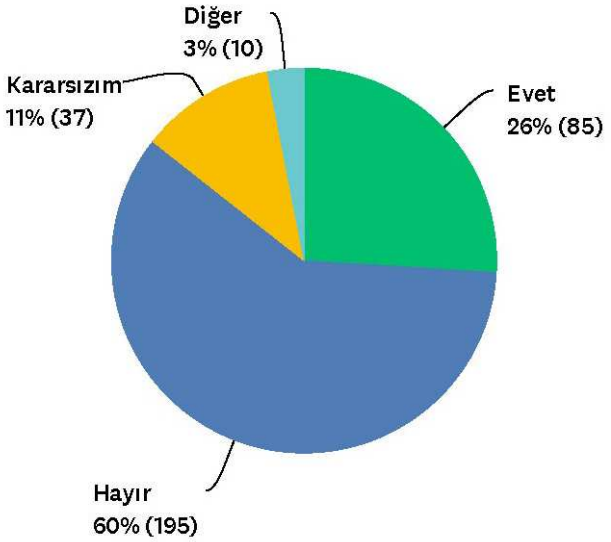

Şekil 49. Sektörde Kadın ve Erkek Arasındaki Fırsat Eşitliği

2.15. Gelecek 5 Yıl İçinde İfade Özgürlüğü Ortamının Muhtemel Seyri

Önümüzdeki 5 yıl içinde ifade özgürlüğü ortamındaki değişimin mevcut koşullardan kötü ve çok daha kötü olacağını ifade edenlerin toplamı %66, iyi ve çok daha iyi olacağını ifade edenlerin toplamı %22, ne iyi ne de kötü olacağını ifade edenlerin oranı ise %20'dir.

Şekil 50. Gelecek 5 Yıl İçinde İfade Özgürlüğü Ortamının Muhtemel Seyri

2.16. Gelecek 5 Yıl İçinde Sansür Uygulamalarının Muhtemel Seyri

Önümüzdeki 5 yıl içinde sansür vakalarının çok daha kötü ve daha kötüye gideceğini ifade eden katılımcıların oranının %37 ile eşit olduğu görülmektedir. İyi ve çok daha iyi olacağını ifade edenlerin oranlarının toplamının ancak %11'dir. Ne iyi ne kötü olacağını ifade edenlerin oranı ise %14'tür.

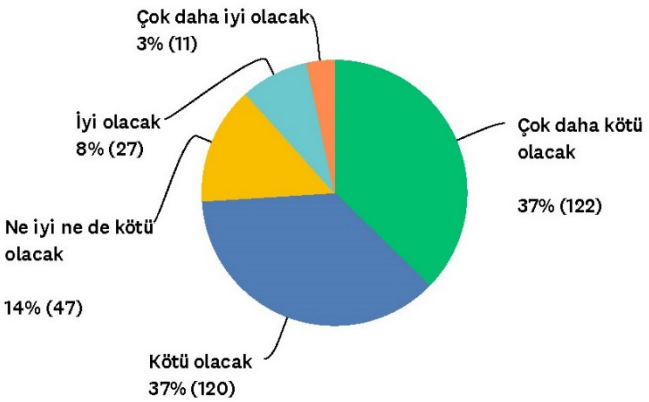

Şekil 51. Gelecek 5 Yıl İçinde Sansür Uygulamalarının Muhtemel Seyri

2.17. Covid-19'un Gelecek Süreçte Sansür Uygulamalarına Muhtemel Etkisi

Covid-19 salgının gelecek süreçte sansür uygulamalarına etkisinin ne iyi ne kötü olacağını ifade eden katılımcıların oranı %35, kötü olacağını söyleyenlerin oranı %32, çok daha kötü olacağını söyleyenlerin oranı ise %30'dur. İyi olacak ile çok daha iyi olacak yanıtını verenlerin oranı sadece %4'tür.

Şekil 52. Covid-19 Sansür Uygulamalarına Muhtemel Etkisi

2.18. Bu Anketi Doldururken Otosansür Uyguladığınızı Düşünüyor Musunuz

Katılımcılara anket sorularını yanıtlarken otosansür uygulayıp uygulamadığı sorulmuştur. Katılımcıların %74'ü otosansür uygulamadığını, %16'sı kararsız olduğunu ve %10'u otosansür uyguladığını ifade etmiştir. Anketi yanıtlarken otosansür uyguladığını ifade eden 32 katılımcıya bu durumun nedeni sorulmuş ve 31 katılımcıdan açık uçlu yanıtlar alınmıştır.

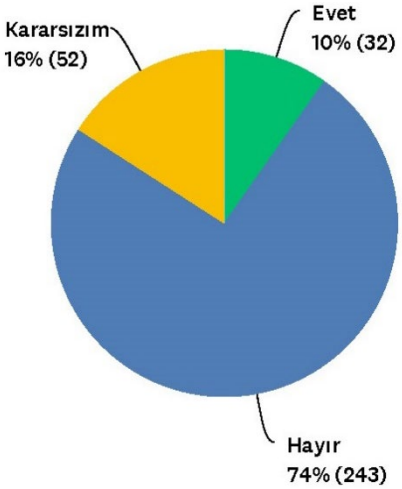

Şekil 53. Bu Anketi Doldururken Otosansür Uyguladığınızı Düşünüyor Musunuz

Anket sorularını yanıtlarken otosansür uyguladığını söyleyen katılımcıların neden otosansür uyguladıklarına ilişkin verdikleri açık uçlu yanıtlar aşağıdaki gibidir.

#	YANITLAR	DATE
1	Bence fikir beyanı bir Otosansürdür.	9/3/2020 2:44 PM
2	İçselleştirilmiş sansür kokususu	8/19/2020 12:41 PM
3	Soruların çoğunda ya bana sansür uygulandı mı yoksa ben bunu abartıyo muyum diye düşündüm. Sansüre uğradığımı düşündüğümde "ya onların da kötü bi niyeti yok aslında" derken buldum kendimi ve aslında bu da bir otosansür. Rezalet durumdayım...	8/12/2020 2:45 AM
4	FİŞlenme ihtimalimi düşünüyorum	8/11/2020 7:46 PM
5	Hayatta tutunabilmek adına, o kadar uzun zamandır kendimi bu duruma alıştırdım ve o kadar "durumu" idare etmeyi öğrendim ki, artık başka türlüsünü yapamıyorum sanırım...	8/11/2020 7:28 PM
6	Otomatikleşen bir sansür var doğuştan gelen	8/9/2020 11:50 PM
7	istemsizce bir fren mekanizmasi yerlesmis gibi adeta bunu isaretlersem sorun olurmu bunu yazarsam basima bisi gelirmi bi cekinge ve frenleme varmis aslinda anketi cozerken tam anlamiyla fark ettim medyaya sansur geldi geliyor belkide deneniyor oysaki zaten bizleri sansurlemisler bile yazik	8/9/2020 10:40 AM
8	Grev ya da yürüyüşe katılır mısınız sorusunda aslında katılabilecekken bundan korkup çekindiğimi fark ettim.	8/9/2020 8:41 AM
9	Devlet şiddetinin bende yaratacağı fiziksel ve psikolojik etkiden korktuğum için.	8/8/2020 1:21 AM
10	iktidar baskisi	8/8/2020 12:50 AM
11	Manipüle edecek yanlış bir şey söyleme korkusu yaşıyorum.	8/8/2020 12:41 AM
12	Bazı sorulara yanıtım çok seçici olmadı yanlış yorum olmasın diye kendi kendimi sansürledim	8/7/2020 9:07 PM
13	Galiba birkaç soruda gerçek düşüncemi yazmadım. Radikal görüşler yasaklanmalı sorusu örneğin.. Adam hayvana tecavüz ediyor bunun videosunu paylaşıyor. Böyle durumlarda tabiiki bazı şeyler kısıtlanır..	8/7/2020 6:17 PM
14	Alışılmış çaresizlik	8/7/2020 1:30 PM
15	İfadelerimin yargılanması	8/5/2020 11:35 PM
16	Hayır	7/21/2020 7:48 PM
17	Bazı soruların cevapları 'evet,hayır' kadar kolay değil benim için. Yargılanma süreci yaşamış insanlar için ayrıca bir anket açabilirsiniz bence.	7/21/2020 7:28 PM
18	Istemsizce otomatik olarak yapıyoruz artık	7/6/2020 10:33 PM
19	Geleceğime yönelik işimle ilgili kaygılarım var. Kendimi fikirlerim yüzünden dışlanmış hissediyorum.	7/6/2020 3:38 PM
20	Bu ülkede özgür olmadığımı düşünüyorum. Bundan dolayı kendime de sansür uyguladım.	7/6/2020 2:52 PM
21	Kamu calisaniyim	7/6/2020 2:24 PM
22	Zihnin bu kadar kısıtlamaya maruz kalmasının yıllar içerisindeki sonuçları	7/6/2020 2:22 PM
23	Hedef gözetilmek.	7/3/2020 1:24 AM
24	Otosansür hayatımızın her alanında, ondan kaçmak mümkün değil. Bu da bir otosansür.	7/1/2020 9:45 AM
25	Bazı sorularda net cevaplar veremediğimi ve kendimi sınırladığımı düşünüyorum	7/1/2020 2:50 AM
26	Bu anketin kişisel bilgilerim ile birlikte 3. şahıslarla paylaşılmasından endişe duyuyorum.	7/1/2020 1:42 AM
27	Ülkemizde kimseden (Tanrı'dan bile) korkmayan bir kişi var ve ne ben o kişiyim ne de o kişiyi savunuyorum ama bu kaybedek hiçbir şeyim olmadığı anlamına da gelmiyor...	7/1/2020 1:40 AM
28	Kendimi ifade etmeye çalışırken aklımdaki durmayan düşünceler bana engel oluyor.	6/30/2020 11:22 PM
29	Çünkü suç olmayan bir durum bile birilerinin kanaatiyle suç haline gelebilir.Ve bir sanatçı mesleği haricinde bir işte çalışırsa yalnızca yemek yiyen,dışkılayan ve uyuyan bir canavara dönüşür.	6/30/2020 9:11 PM
30	Dijital olarak anketi dolduranın kimliğine ulaşmak çok kolay.	6/30/2020 8:50 PM
31	Uzun yıllardır süre gelen iktidarın, kimliklerimize vurduğu görünmez bir damga diyebilirim.	6/28/2020 1:19 AM

3. Yorum ve Sonuç

Dinleme ve kendini ifade etme insanoğlunun en temel ihtiyaçlarından biridir. İnsanlık tarihi boyunca sanat da en temel ifade araçlarından biri olmuştur. Düşünce, vicdan, din ve ifade özgürlüğü uluslararası ve ulusal yasalarca tanınan ve koruma altına alınan temel haklardandır. Sanat özgürlüğü de barışçıl ve suç oluşturmayacak kullanılması şatıyla ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmektedir. Ancak dünya ölçeğinde kaynaklara ve teknolojik imkanlara erişimin konusunda yaşanılan eşitsizlikler sanatsal ifade özgürlüğünün her alanda eşit kullanılmasını engellemektedir. Sanatsal özgürlüğün sağlanabilmesi için küresel ölçekte telif hakları ile kültüre ifadelerin çeşitliliğini korumayı amaçlayan düzenlemeler mevcut olmakla birlikte, bu düzenlemeler sanatsal ifade özgürlüğünün korunmasına kaynak oluşturmaktadır. Bu kapsamdaki düzenlemelerin uluslararası alanda yaygınlaştırılması ve devletlerin bu süreçte daha katılımcı olması uluslararası kamuoyunca teşvik edilmeli ve desteklemelidir.

Anayasal demokrasilerin temel taşlarından biri olan ifade özgürlüğü; toplumsal gelişimin, üretimin ve sürdürülebilir kalkınmanın en önemli kaynaklarından biridir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 26. maddesinin işlevi herkesin ifade özgürlüğünü korumak, 64. maddesinin işlevi ise sanat faaliyetleri ve sanatçıyı korumaktır. İfade ve iletişim özgürlüğü bütün sanatsal faaliyetlerde zorunlu ön şart olmakla birlikte; sanatsal faaliyetlerinin canlılığının ve sürdürülebilirliğinin sağlanması da ancak sanatçının hem bireysel hem de toplum yaşamındaki refahının asgari ölçüde sağlanmasına bağlıdır. Çalışanların ve dolayısıyla sanatçıların tüm yasal, sosyal ve ekonomik avantajlardan yararlanması ve sosyal, işgücü ve vergi şartlarının iyileştirilmesi hem hukuki hem de insani bir zorunluluktur. Aksi durumda ekonomik zorluk ve zorunluluklar ile yüz yüze kalan sanatçıların sansüre karşı koyması mümkün olamayacağı gibi, mesleki ve ekonomik kaygılar neticesinde otosansür uygulamalarının yaygınlaşması kaçınılmaz olacaktır.

Anket çalışmasına katılanların %80'inin lisans ve lisansüstü programlardan mezunu olduğu, %50'sinin ise 16 yıl ve üzeri mesleki tecrübeye sahip olduğu görülmektedir. Yüksek eğitim ve tecrübe oranına karşın tüm katılımcıların %40'ının aylık gelirinin 0 ile 2.000 TL arasında asgari ücretin altında olduğu ve %35'inin ise güvencesiz ve sigortasız çalıştığı görülmektedir. Katılımcı profilinin yüksek eğitimli ve deneyimli olduğu dikkate alındığında, asgari ücretin altındaki, güvencesiz ve sigortasız çalışanların oranının yüksek olması sahne sanatları ve görsel işitsel alanlar kapsamında üzerinde durulması gereken önemli bir husustur. Yaygın bir şekilde kayıt dışı çalışmanın söz konusu olması gerek birey gerekse toplum açısından yaygın, çözülmesi zorunlu ve önemli bir sorundur. Anket sonuçları dikkate alındığında ekonomik ve sosyal problemlerin yol açtığı kaygıların otosansür uygulama nedenlerinin başında geldiği görülmektedir.

Sansüre maruz kaldığını ifade eden katılımcıların %74'ü mesleki sendika, dernek ve meslek birliklerine üye olduğunu söylediği görülmektedir. Mesleki STK'lara üye olan ve sansüre maruz

kalan katılımcıların %78'i yaşadığı sansür vakasını üye olduğu STK'ya bildirmemektedir. Mesleki STK'lara üye olup yaşadığı sansürü üyesi olduğu STK'ya bildiren katılımcıların %50'si ihtiyaç duyduğu desteği alamadığını, %21'i ise kararsız olduğunu belirtmektedir. Mesleki STK'lara üye olup da maruz kaldığı sansür uygulamasını üyesi olduğu kuruma bildirmiş ve ihtiyaç duyduğu yardımı alabilmiş olan katılımcıların oranı sadece %8'dir. Bu sonuçlar, anket katılımcılarının mesleki STK'lara üye olduğu halde sansür vakalarına ilişkin yaklaşımlarından hoşnut olmadıklarını göstermektedir.

Ekteki anket formunda görüleceği üzere, anketin girişinde yer alan açıklama kısmında verilerin katılımcıların gizliliğini koruyacak şekilde toplanacağı, anket süresince herhangi bir şekilde kimlik bilgilerinin sorulmayacağı ifade edilmiştir. Buna karşın anketi yanıtlarken otosansür uyguladığını ifade katılımcılardan otosansür nedenini ifade edenlerin %10'unun fişlenme, kişisel bilgilerinin paylaşılması, hedef gösterilme ve dijital ortamda izinin sürülmesi gibi kaygıları nedeniyle anketi doldururken otosansür uyguladığını ifade etmiştir. Anonim bir ankette soruları yanıtlarken dahi düşünce kanaatlerini açıklamakta tereddüt yaşandığı gerçeği dikkate alındığında adli ve idari başvuru gibi yazılı hak arama araçlarının kullanılmasında da fişlenme korkusunun yüksek olabileceğini ifade etmek mümkündür. Mesleki STK'ların sansüre uğrayanlar üyelerine ve tüm bireylere karşı daha kapsayıcı ve güven verici politikalar geliştirmesi ve kendilerine bildirilen durumlara ilişki karşı tarafın beklentilerini daha fazla dikkate alması tavsiye edilebilir. Ayrıca yaratıcı sektörlerdeki mesleki örgütlenmelerin artması ve mevcut STK'ların savunuculuk kapasitelerinin arttırılması da sansür ve otosansür uygulamalarıyla mücadeleye önemli katkılar sağlayabilecektir.

Anketin nitel ve nicel sonuçlarının gelecekte yapılabilecek muhtemel araştırmalarda uygulanacak mülakatlar sonucu elde edilebilecek nitel ve nicel verilerle birlikte değerlendirilmesi konu hakkında daha sağlıklı analiz yapılabilmesine imkan verebilecektir. Bu kapsamda bu anket sonuç raporunun ileride yapılacak farklı boyut ve tipteki araştırmalara referans olabilmesi hedeflenmektedir.

4. Anket Formu

Oyuncular Sendikası

ÇAĞDAŞ SİNEMA OYUNCULARI CONTEMPORARY FILM ACTORS ASSOCIATION

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi

1. Giriş

Değerli katılımcı,

Bu anket, Oyuncular Sendikası ve Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği ortaklığında, Hollanda Krallığı Ankara Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu MATRA ve İnsan Hakları Programları desteğiyle yürüttüğümüz "*Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Sansürün Takibi ve Önlenmesi Projesi*" kapsamında; görsel-işitsel ve sahne sanatları alanında çalışanların sansür algısını belirlemek ve hak ihlallerini saptayabilmek amacıyla yapılmaktadır.

Bu anket, Türkiye'de görsel işitsel ve sahne sanatları alanında çalışan 18 yaş üstü kişilerin katılımına açıktır. Bu tanıma uymuyorsanız lütfen anketi doldurmayınız.

Ülkemizde görsel işitsel ve sahne sanatları alanında sansür ve engellemeler ile ilgili çalışmalar ve kaynaklar olsa da bu kaynakların sınırlı oluşu sebebiyle bu anket görüş ve şikayetlerinizi iletmek için bir olanak olabilir. Aynı zamanda bu anketin sonuçlarının kayıt altına alınması ile bu alanda yürütülen çalışmalar ve yaşanan hak ihlalleri ile ilgili olarak yeniden bir tartışma başlatmak istenmektedir.

Anketi tamamlamak ortalama 15 dakika sürmekte olup, veriler katılımcıların gizliliğini koruyacak şekilde toplanmaktadır. Anket boyunca, herhangi bir şekilde kimlik bilgileriniz sorulmayacaktır. Ankete katılım tamamen gönüllülük esasına dayalıdır.

Anket ile alakalı soru, görüş ve önerilerinizi iletmek için bize info@oyuncularsendikasi.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Katkınız için teşekkür ederiz.

Oyuncular Sendikası & Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği ÇASOD

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi

2. Demografik Bilgiler

Bu bölümdeki sorular demografik verilerin belirlenmesi amacıyla sunulmuştur.

* 1. Yaşınız?

* 2. Cinsiyetiniz?

- ◯ Kadın
- ◯ Erkek
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 3. Medeni haliniz?

- ◯ Evli
- ◯ Bekar
- ◯ Nişanlı
- ◯ Evlenmemiş çift
- ◯ Boşanmış
- ◯ Ayrı (hukuken evli fakat eşinden ayrı yaşıyor)
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 4. En son mezun olduğunuz eğitim düzeyi?

- ◯ Okuryazar, ancak diploması yok
- ◯ İlkokul Mezunu
- ◯ İlköğretim Mezunu
- ◯ Lise Mezunu
- ◯ Önlisans Mezunu
- ◯ Lisans Mezunu
- ◯ Yüksek Lisans Mezunu
- ◯ Doktora Mezunu

* 5. Mesleğiniz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Oyuncu
- ☐ Dansçı
- ☐ Seslendirme Oyuncusu
- ☐ Yönetmen
- ☐ Yapımcı
- ☐ Koreograf
- ☐ Ses Sanatçısı
- ☐ Opera Şarkıcısı
- ☐ Besteci
- ☐ Yazar / Senarist / Çevirmen
- ☐ Performans Sanatçısı
- ☐ Akademisyen
- ☐ Görüntü Yönetmeni
- ☐ Diğer (lütfen belirtin)

* 6. Mesleğinizi kaç yıldır icra ediyorsunuz?

- ◯ 5 yıldan az
- ◯ 5-10 yıl
- ◯ 11- 15 Yıl
- ◯ 16 yıl ve üzeri

* 7. Hangi alanda çalışıyorsunuz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- [ ] Sahne Sanatları
- [ ] Sinema
- [ ] Dizi
- [ ] Reklam
- [ ] Seslendirme
- [ ] Sirk ve sokak sanatları
- [ ] İnternet Yayıncılığı
- [ ] Diğer (lütfen belirtin)

* 8. Geçtiğimiz son altı ayı dikkate alırsanız, aylık ortalama geliriniz aşağıdaki gruplardan hangisine yakındır?

- ◯ 0 – 2.000 TL
- ◯ 2.001 – 3.500 TL
- ◯ 3.501 – 5.000 TL
- ◯ 5.001 – 6.500 TL
- ◯ 6.501 – 8.000 TL
- ◯ 8.001 – 10.000 TL
- ◯ 10.001 – 15.000 TL
- ◯ 15.000 TL'den daha fazla

* 9. Hangi sosyal güvence kapsamında çalışıyorsunuz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ◯ 4A (bağlı çalışan-işçi-SSK)
- ◯ 4B (Serbest Meslek Erbabı- Kendi nam ve hesabına çalışan, Tacir BAĞ-KUR)
- ◯ 4C (Memur sanatçı – Kadrolu)
- ◯ Güvencesiz (Sigortasız ve sözleşmesiz Çalışan)
- ◯ Emekli
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi

3. Sansür ve İfade Özgürlüğü Algısı

Bu bölümdeki sorular sansür ve ifade özgürlüğüne ilişkin görüşlerin belirlenmesi amacıyla sunulmuştur.

* 10. Meslek hayatınızda hiç cinsiyetiniz nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldınız mı?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 11. Meslek hayatınızda hiç cinsel kimlik ve yöneliminiz nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldınız mı?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 12. Meslek hayatınızda hiç politik görüşünüz nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldınız mı?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 13. Meslek hayatınızda hiç dini görüş ve inancınız nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldınız mı?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 14. Lütfen 'Sansür' denildiğinde aklınıza gelen üç kelimeyi yazınız.

* 15. Meslek hayatınızda hiç sansüre uğradınız mı? (Bu soruya cevabınız "Hayır" ise, lütfen 22. soruya geçiniz)

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

16. Bir önceki soruya cevabınız "Evet" ise, lütfen ne şekilde olduğunu kısaca yazınız.

17. Yaşadığınız sansür vakasını sosyal medya vb. mecralar aracılığıyla kamuoyu paylaştınız mı?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

18. Yaşadığınız sansür uygulamasını herhangi bir meslek örgütüne bildirdiniz mi?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

19. Bir önceki soruya yanıtınız 'Evet' ise, ihtiyaç duyduğunuz desteği alabildiniz mi?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

20. Yaşadığınız sansür vakasına karşı hukuki veya idari bir başvuruda bulundunuz mu?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

21. Bir önceki soruya yanıtınız 'evet' ise, başvurunuz olumlu sonuçlandı mu?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 22. Lütfen 'Otosansür' denildiğinde aklınıza gelen üç kelimeyi yazınız.

* 23. Meslek hayatınızda hiç otosansür uyguladınız mı? (Bu soruya cevabınız 'Hayır' ise, lütfen bir sonraki sayfaya geçiniz)

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

24. Bir önceki soruya yanıtınız 'Evet' ise, lütfen hangi nedenle olduğunu aşağıdaki ifadelerden seçiniz. (Birden fazla yanıtı işaretleyebilirsiniz)

- [ ] Ayrımcılığa uğramamak için
- [ ] İşimi kaybetmemek için
- [ ] Hedef gösterilmemek için
- [ ] Mesleğimde itibarsızlaştırılmamak için
- [ ] Ceza yargılamasına maruz kalmamak için
- [ ] Diğer (lütfen belirtin)

25. Hangi konularda otosansür uygularsınız? (Birden fazla yanıtı işaretleyebilirsiniz)

- [ ] Yarattığım ve/veya içinde yer aldığım eserlerin içeriğini kısıtlarım
- [ ] Giyeceğim kıyafeti sınırlarım
- [ ] Sosyal medya paylaşımlarımı sınırlarım
- [ ] Politik görüşlerimin paylaşımını sınırlarım
- [ ] Dini görüşlerimin paylaşımını sınırlarım
- [ ] Diğer (lütfen belirtin)

Oyuncular Sendikası

ÇAĞDAŞ SİNEMA OYUNCULARI CONTEMPORARY FILM ACTORS ASSOCIATION

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi

4. Sansür ve İfade Özgürlüğü Algısı

Lütfen bu bölümde sunulan ifadelere katılıp katılmadığınızı ilgili yanıtı seçerek belirleyiniz.

* 26. İfade özgürlüğü mutlak bir haktır.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
○	○	○	○	○

* 27. İfade özgürlüğü bazı durumlarda kısıtlanabilir.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 28. Radikal görüşlere sahip kişi ve grupların ifade hakkı kısıtlanabilir.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 29. Sosyal medya ve internet bazı durumlarda kısıtlanabilir.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 30. Sansür bir otorite tarafından uygulanır.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 31. Sansür kişinin işini kaybetmesine neden olur.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 32. Sansür kişinin çalıştığı sektörden dışlanmasına neden olur.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 33. Sansür uygulamaları toplumdaki diğer kişilerin görüşlerini ifade etmekten çekinmesine yol açar.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 34. Sansür kişinin iş bulmasını zorlaştırır

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 35. Sansür kişinin yalnız hissetmesine neden olur.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 36. Sansür kişinin mücadele azmimi arttırır.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 37. Türkiye'de sansür uygulanıyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 38. Sansür yaratıcılığı olumsuz etkiler.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 39. Türkiye'de sanatsal ifade özgürlüğü engelleniyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 40. Türkiye'de yazılı ve görsel basına sansür uygulanıyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 41. Türkiye'de akademik ve bilimsel çalışmalar sansüre uğruyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 42. Türkiye'de politik görüş, düşünce ve kanaatlerini açıklayan bazı kişiler sansüre uğruyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 43. Türkiye'de kara listeye alma, iş vermeme vb. yöntemler ile dolaylı sansür uygulanıyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 44. Türkiye'de insanlar otosansür uygulamak zorunda kalıyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 45. Sansür uygulamaları hayatımı doğrudan etkiliyor.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 46. Sansür vakalarının mesleki motivasyonumu olumsuz etkiler.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
◯	◯	◯	◯	◯

* 47. Lütfen aşağıda yazılı bazı durumların sizi ne kadar kaygılandırdığını ilgili yanıtı seçerek belirtiniz.

	Hiç Kaygılandırmaz	Kaygılandırmaz	Kararsızım	Kaygılandırır	Çok Kaygılandırır
Eserlerin yasaklanması	◯	◯	◯	◯	◯
Kamu fonlarından mahrum kalmak	◯	◯	◯	◯	◯
Eserini sergileyecek mekan bulamamak	◯	◯	◯	◯	◯
İşini kaybetmek	◯	◯	◯	◯	◯
Kara listeye alınarak sektörden uzaklaştırılmak	◯	◯	◯	◯	◯
Dayanışmanın zayıf olması, yardım alamamak	◯	◯	◯	◯	◯
Hedef gösterilmek	◯	◯	◯	◯	◯

Oyuncular Sendikası

ÇAĞDAŞ SİNEMA OYUNCULARI CONTEMPORARY FILM ACTORS ASSOCIATION

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi

5. Sektörün Durumu

Bu bölümdeki sorular çalışılan sektöre dair algının belirlenmesi amacıyla sorulmuştur.

* 48. Mesleki sendika, birlik ve derneklere üyeliğiniz var mı?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 49. Mesleki konular haricinde herhangi bir sivil toplum örgütü, dernek, siyasi parti, vakıf vb. kuruluşlara üye misiniz?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 50. Lütfen aşağıda yazılı hak arama faaliyetlerine katılıp katılmayacağınızı ilgili yanıtı işaretleyerek belirtiniz.

	Kesinlikle Katılmam	Katılmam	Karasızım	Katılırım	Kesinlikle Katılırım
Toplu bir dilekçeye imza atmak	◯	◯	◯	◯	◯
Boykota katılmak (uygulama, ürün, hizmet, marka vb.)	◯	◯	◯	◯	◯
Yasal bir gösteri veya yürüyüşe katılmak	◯	◯	◯	◯	◯
Yasal olmayan grev ya da iş bırakma eylemlerine katılmak	◯	◯	◯	◯	◯
Bina veya iş yeri işgaline katılmak	◯	◯	◯	◯	◯
Sosyal medyada siyasi içerikli paylaşımda bulunmak	◯	◯	◯	◯	◯

* 51. Çalıştığınız sektörde kadın ve erkek arasında fırsat eşitliği olduğunu düşünüyor musunuz?

- ◯ Evet
- ◯ Hayır
- ◯ Kararsızım
- ◯ Diğer (lütfen belirtin)

* 52. Bugünkü sanatsal ifade özgürlüğü ortamının önümüzdeki 5 yıl içinde nasıl bir gelişme göstereceğini düşünüyorsunuz?

Çok daha kötü olacak	Kötü olacak	Ne iyi ne de kötü olacak	İyi olacak	Çok daha iyi olacak
◯	◯	◯	◯	◯

* 53. Bugünkü yaşanılan sansür uygulamalarının önümüzdeki 5 yıl içinde nasıl bir gelişme göstereceğini düşünüyorsunuz?

Çok daha kötü olacak	Kötü olacak	Ne iyi ne de kötü olacak	İyi olacak	Çok daha iyi olacak
◯	◯	◯	◯	◯

* 54. Yeni tip Koronavirüs (Covid-19) sizce sansür uygulamalarını nasıl etkileyecek?

Çok daha kötü olacak	Kötü olacak	Ne iyi ne de kötü olacak	İyi olacak	Çok daha iyi olacak
○	○	○	○	○

* 55. Bu anketi doldururken kendinize otosansür uyguladığınızı düşünüyor musunuz?

- ○ Evet
- ○ Hayır
- ○ Kararsızım
- ○ Diğer (lütfen belirtin)

56. Bir önceki soruya cevabınız "Evet" ise, nedenini yazabilir misiniz lütfen?

57. Eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Oyuncular Sendikası

ÇAĞDAŞ SİNEMA OYUNCULARI CONTEMPORARY FILM ACTORS ASSOCIATION

Türkiye'de Görsel İşitsel ve Sahne Sanatları Alanında Çalışanların Sansür Algısı Anketi

6. Son

Anketimiz burada sona erdi. Lütfen yanıtlarınızın kaydedilmesi için aşağıdaki "Son" düğmesine basınız.

Katkılarınız için teşekkür ederiz.

ŞEKİLLER TABLOSU

Şekil 1. Sektörlere Göre Dağılım....2
Şekil 2. Mesleklere Göre Dağılım....2
Şekil 3. Mesleki Tecrübe....3
Şekil 4. Katılımcı Yaşı....3
Şekil 5. Eğitim Durumu....3
Şekil 6. Gelir Durumu....4
Şekil 7. Sosyal Güvence Kapsamı....4
Şekil 8. Cinsiyet Ayrımcılığına Uğrama Kadın ve Erkek Katılımcı Karşılaştırması....5
Şekil 9. Cinsiyet Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma....5
Şekil 10. Politik Görüş Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma....6
Şekil 11. Dini İnanç Nedeniyle Ayrımcılığa Maruz Kalma....6
Şekil 12. Sansür Denildiğinde Akla Gelen İlk Üç Kelime....7
Şekil 13. Mesleki Hayatta Sansüre Maruz Kalma....7
Şekil 14. Sansürün Sosyal Medya vb. Mecralarda Paylaşılması....8
Şekil 15. Sansürün Meslek Örgütü vb. STK'lara Bildirilmesi....9
Şekil 16. . Sansür Konusunda Meslek Örgütlerinden Destek Alma....10
Şekil 17. Sansürle Karşı Adli ve İdari Yollara Başvurma....10
Şekil 18. Adli ve İdari Başvurulardan Olumlu Sonuç Alma....11
Şekil 19. Otosansür Denildiğinde Aklınıza Gelen Üç Kelime....11
Şekil 20. Otosansür Uygulama....12
Şekil 21. Otosansür Uygulama Nedenleri....12
Şekil 22. Hangi Konularda Otosansür Uygulandığı....13
Şekil 23. İfade Özgürlüğü Mutlak Bir Haktır....14
Şekil 24. İfade Özgürlüğü Bazı Durumlarda Kısıtlanabilir....14
Şekil 25. Radikal Görüşlere Sahip Kişi ve Grupların İfade Hakkı Kısıtlanabilir....14
Şekil 26. Sosyal Medya ve İnternet Bazı Durumlarda Kısıtlanabilir....15
Şekil 27. Sansür Bir Otorite Tarafından Uygulanır....15
Şekil 28. Sansür Kişinin İşini Kaybetmesine Neden Olur....15
Şekil 29. Sansür Kişinin Çalıştığı Sektörden Dışlanmasına Neden Olur....16
Şekil 30. Sansür Toplumdaki Diğer Kişilerin Görüşlerini İfade Etmekten Çekinmesine Yol Açar....16
Şekil 31. Sansür Kişinin İş Bulmasını Zorlaştırır....16
Şekil 32. Sansür Kişinin Yalnız Hissetmesine Neden Olur....17
Şekil 33. Sansür Kişinin Mücadele Azmini Arttırır....17
Şekil 34. Türkiye'de Sansür Uygulanıyor....17

Şekil 35. Sansür Yaratıcılığı Olumsuz Etkiler....18
Şekil 36. Sanatsal İfade Özgürlüğü Engelleniyor....18
Şekil 37. Yazılı ve Görsel Basına Sansür Uygulanıyor....18
Şekil 38. Akademik ve Bilimsel Çalışmalar Sansüre Uğruyor....19
Şekil 39. Politik Görüş Düşünce ve Kanaatlerini Açıklayan Bazı Kişiler Sansüre Uğruyor....19
Şekil 40. Kara Listeye Alma, İş Vermeme vb. Yöntemler ile Dolaylı Sansür Uygulanıyor....19
Şekil 41. Türkiye'de İnsanlar Otosansür Uygulamak Zorunda Kalıyor....20
Şekil 42. Sansür Uygulamaları Hayatımı Doğrudan Etkiliyor....20
Şekil 43. Sansür Vakaları Mesleki Motivasyonumu Olumsuz Etkiler....20
Şekil 44. Muhtemel Olumsuz Durumların Ne Kadar Kaygılandırdığı....21
Şekil 45. Mesleki Sendika Birlik ve Dernek vb. STK'lara Üyelik....22
Şekil 46. Mesleki Olmayan STK'lara Üyelik....22
Şekil 47. Hak Arama Faaliyetlerine Katılım....23
Şekil 48. Sektörde Kadın ve Erkek Arasındaki Fırsat Eşitliği....24
Şekil 49. 5 Yıl İçinde İfade Özgürlüğü Ortamının Muhtemel Değişimi....24
Şekil 50. Gelecek 5 Yıl İçinde Sansür Vakalarındaki Değişim....25
Şekil 51. Covid-19 Sansür Uygulamalarına Muhtemel Etkisi....25
Şekil 52. Bu Anketi Doldururken Otosansür Uyguladığınızı Düşünüyor Musunuz....25